

***Besluit van 13 mei 2026 houdende opleidings- en erkenningseisen
voor het profiel verslavingsgeneeskunde¹***

(Besluit Verslavingsgeneeskunde)

Het College Geneeskundige Specialismen,

Gelet op de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de KNMG

Gezien het advies van Federatie Medisch Specialisten, Koepel Artsen Maatschappij + Gezondheid, Landelijke Huisartsen Vereniging, Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde en Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten

BESLUIT:

¹ Dit Besluit is gepubliceerd in Medisch Contact van 4 juni 2026, nr. 23 en treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 april 2026.

Hoofdstuk A Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder

ambulant:	poliklinische zorg en dagbehandeling;
intramuraal:	klinische (opgenomen in ziekenhuis) en residentiële (opname zonder 24 uren zorg) zorg;
LOP:	het landelijk opleidingsplan verslavingsarts van de Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland (VVGK);
opleiding:	de opleiding tot verslavingsarts;
verslavingsarts:	een arts die is ingeschreven in het betreffende profielartsenregister;
verslavingsgeneeskunde:	het deelgebied van de geneeskunde dat zich richt op preventie, diagnostiek en behandeling van misbruik en verslaving van middelen, waaronder alcohol en tabak, illegale middelen en geneesmiddelen alsook de zogenaamde gedragsverslavingen als pathologisch gokken, eetverslaving, koopverslaving, seksverslaving, gamen en internetgebruik zonder controle.

A.2. Schakelbepaling

De bepalingen van het Kaderbesluit CGS zijn van toepassing, tenzij in dit besluit anders is bepaald.

A.3. Profiel

1. De verslavingsgeneeskunde is in dit besluit als profiel binnen cluster 1 aangewezen, hieraan is de titel verslavingsarts verbonden en er is een register van verslavingsartsen ingesteld.
2. De KNMG kan bepalen, dat een titel, bedoeld in het eerste lid, als woordmerk wordt gedeponeerd, waarbij achter de titel de afkorting KNMG wordt geplaatst. In dat geval wordt een reglement voor het gebruik van het toezicht op het betreffende woordmerk opgesteld.

A.4. Opleidingsplan

De opleiding tot verslavingsarts voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B De opleiding

B.1. Duur

De nominale duur van de opleiding bedraagt twee jaar.

B.2. Profielgebonden competenties

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgelegde algemene en profielgebonden competenties.
2. De profielgebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.3. Structuur van de opleiding

1. De opleiding bestaat uit:
 - a. praktijkopleiding; en
 - b. cursorsch onderwijs.
2. De praktijkopleiding bestaat uit
 - a. een of meer onderdelen in een intramurale setting;
 - b. een of meer onderdelen in een ambulante setting;
 - c. een stage in een setting als bedoeld in artikel B.5;
 - d. eventueel een extra vrije keuzestage.

B.4. Inhoud van de opleiding

De opleiding omvat de volgende Entrustable Professional Activities (EPA's):

- a. Het zelfstandig uitvoeren van een intake bij patiënten met (on)gecompliceerde problemen;
- b. Het zelfstandig behandelen van een patiënt met (on)gecompliceerde detoxificatie;

- c. Terugvalpreventie bij patiënten met een stoornis in middelen gebruik (inclusief gebruik van opiaten) en gedragsverslaving;
- d. Het opstellen, managen en coördineren van een integrale behandeling met diagnostiek van psychiatrische en somatische co-morbiditeit gericht op verbetering bij volwassenen met multiple condities;
- e. Het opstellen, managen en coördineren van een integrale behandeling gericht op stabiliteit en eventueel palliatie bij volwassenen met multiple chronische condities;
- f. Publieke verslavingszorg: samenwerken in preventie en beleid;
- g. Medisch leiderschap van de profielarts Verslavingsgeneeskunde.

B.5. Plaats van de opleiding

De verplichte stage, bedoeld in artikel B.3, tweede lid, onder c. wordt gevolgd in een van de volgende settings:

- a. jeugdkliniek;
- b. afdeling voor ouderen;
- c. afdeling voor neurocognitieve stoornissen in relatie tot verslaving;
- d. afdeling voor heroïneonderhoudsbehandeling;
- e. dubbeldiagnose afdeling in een psychiatrisch ziekenhuis;
- f. forensische kliniek;
- g. OGGZ-afdeling;
- h. preventieve afdeling; of
- i. psychiatrische consultatieve dienst in een niet-universitaire opleidingsinstelling.

B.6. Cursorisch Onderwijs

De aios volgt het cursorisch onderwijs overeenkomstig het LOP

B.7. Diensten

1. Tijdens de praktijkopleiding, bedoeld in artikel B.3, tweede lid, onder a, b en c, doet de aios ten minste één avond- of nachtdienst per drie weken en ten minste één 24-uurs weekenddienst per zes weken, overeenkomstig het LOP.
2. Tijdens de praktijkopleiding, bedoeld in artikel B.3, tweede lid, onder a, b en c, doet de aios ten hoogste één avond- of nachtdienst per week en ten hoogste één 24-uurs weekenddienst per vier weken, overeenkomstig het LOP.
3. Tijdens de praktijkopleiding, bedoeld in artikel B.3, tweede lid, onder d, kan de aios diensten doen, met inachtneming van het tweede lid en overeenkomstig het LOP.
4. In afwijking van het eerste lid kunnen de aios en diens opleider in onderling overleg bepalen dat de aios tijdens een of meer onderdelen van de opleiding geen of minder diensten doet, overeenkomstig het LOP.

Hoofdstuk C De erkenning

C.1. Erkenningseisen opleider

1. De opleider voldoet in aanvulling op of in afwijking van artikel C.7. en E.7 Kaderbesluit CGS aan de volgende eisen:
 - a. deze is tenminste voor 0,6 fte als verslavingsarts werkzaam in de opleidingsinstelling;
 - b. deze heeft een zorgvuldige en inzichtelijke praktijkvoering, met name wat betreft de registratie van patiëntgegevens;
 - c. deze is ten minste 0,2 fte beschikbaar voor de opleiding;
 - d. deze is ten minste 16 uur per week werkzaam in de directe patiëntenzorg.
2. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS verklaart de opleider na diens erkenning voor de opleiding van ten hoogste drie aiossen tegelijkertijd verantwoordelijk te zijn.
3. Van het tweede lid kan de RGS in bijzondere gevallen ontheffing verlenen.

C.2. Erkenningseisen opleidingsinstelling

Om voor erkenning als opleidingsinstelling in aanmerking te komen voldoet de instelling in aanvulling op het Kaderbesluit CGS aan de volgende eisen:

- a. de instelling functioneert op het gebied van de verslavingszorg;
- b. de instelling heeft ten minste twee verslavingsartsen in dienst;
- c. de aios kan gebruik maken van een onderzoekkamer en beschikken over een afzonderlijke werkplek;

- d. ten behoeve van de instelling zijn in ieder geval een psychiater, voor het vakgebied relevante medisch specialisten, een huisarts en een apotheek beschikbaar.

C.3. Erkenningseisen opleidingsinstituut

De RGS kan van de erkenningseis, bedoeld in artikel E.11, eerste lid, onder a Kaderbesluit CGS ontheffing verlenen.

Hoofdstuk D Herregistratie

D.1. Deskundigheidsbevorderende activiteiten

1. In aanvulling op artikel D.10 van het Kaderbesluit CGS bestaan de deskundigheidsbevorderende activiteiten voor verslavingsartsen in elk geval gemiddeld over vijf jaar voor ten minste acht uur per jaar uit intercollegiale toetsing.
2. In aanvulling op artikel D.10 van het Kaderbesluit CGS en het eerste lid, bestaan de deskundigheidsbevorderende activiteiten voor verslavingsartsen in elk geval gemiddeld over vijf jaar voor ten hoogste tien uur per jaar uit intercollegiale toetsing.

Hoofdstuk E Slotbepalingen

E.1. Overgangsbepalingen

1. Dit besluit is van toepassing op de aiOS die op 1 april 2026 in opleiding tot verslavingsarts is of na die datum met die opleiding aanvangt.
2. De besluiten tot erkenning door de RGS als opleidingsinstelling die golden tot 1 april 2026 blijven van toepassing op de opleidingsinstelling en de opleider waaraan erkenning is verleend voor 1 april 2026. De betreffende opleidingsinstelling en opleider behouden de erkenning totdat deze van rechtswege vervalt, wordt ingetrokken of opnieuw wordt verleend.
3. De erkenning van de opleidingsinstelling en de opleider, bedoeld in het tweede lid omvat de bevoegdheid om aiOSsen op te leiden overeenkomstig dit besluit of het Besluit verslavingsgeneeskunde van 14 november 2012.
4. Artikel D.1, eerste lid, wordt gefaseerd ingevoerd waarbij de verslavingsarts waarvan de registratietermijn afloopt in 2023, 2024, 2025, 2026 of 2027 respectievelijk 40, 32, 24, 16 of 8 dispensatieuren krijgt voor de betreffende intercollegiale toetsing.
5. Artikel D.1, tweede lid, is van toepassing op verslavingsartsen waarvan de registratietermijn na 1 april 2031 afloopt.

E.2. Intrekking besluit

Het Besluit verslavingsgeneeskunde van 14 november 2012 wordt ingetrokken.

E.3. Publicatie

1. In het officiële orgaan van de KNMG wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijziging van dit besluit.
2. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG, bedoeld in het eerste lid bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
3. De integrale tekst van dit besluit wordt op de website van de KNMG geplaatst (www.knmg.nl/opleidingenregistratie).

E.3. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na publicatie van het besluit in het officiële orgaan van de KNMG als bedoeld in artikel E.3, tweede lid, en werkt terug tot 1 april 2026.

E.4. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit verslavingsgeneeskunde.

Utrecht, 13 mei 2026

dr. A.M. Landstra,
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn
secretaris CGS

Toelichting

Algemeen

Dit besluit bevat aanvullende opleidings-, erkennings- en herregistratie-eisen voor het profiel verslavingsgeneeskunde.

Artikelsgewijs

Artikel A.2. Schakelbepaling

De verslavingsgeneeskunde heeft raakvlakken met diverse geneeskundige specialismen. Vanwege de structuur van de opleiding is wat de regelgeving betreft ervoor gekozen het Kaderbesluit CGS zoveel mogelijk te volgen. Niet alle bepalingen van het Kaderbesluit CGS zijn van toepassing op de verslavingsgeneeskunde. Waar nodig zijn in dit besluit daarom andere bepalingen opgenomen.

Artikel A.3. Profiel

Eerste lid: het instellen (en opheffen) van een profielartsenregister door het CGS is vastgelegd in artikel 14 van de Regeling. Anders dan voor het specialistenregister geldt, vloeit de taak tot het instellen van een profielartsenregister niet voort uit de Wet BIG.

Tweede lid: Anders dan bij registratie in een specialistenregister leidt een registratie in een profielartsenregister niet tot het wettelijke recht een beschermende titel te voeren. De titel verbonden aan een inschrijving in een profielartsenregister is niet wettelijk beschermd. Door de introductie van een woordmerk kan de titel verbonden aan de inschrijving in een profielartsenregister merkenrechtelijk worden beschermd. Op die manier wordt bewerkstelligd dat alleen artsen die in het register staan ingeschreven rechtmatig de daarbij behorende titel met de toevoeging KNMG kunnen voeren. Het genoemde reglement vormt een invulling van de eis uit artikel 2.37, eerste lid van de Benelux Merkenwet dat bij een collectief merk een reglement op het gebruik en het toezicht moet worden aangeleverd waarin de gemeenschappelijke kenmerken van de waren of diensten worden vermeld en tot waarborg waarvan het merk is bestemd. Het moet eveneens bepalen hoe een deugdelijke en doeltreffend toezicht op deze kenmerken wordt gehouden, met de bijbehorende passende sancties.

Artikel C.1. Erkenningseisen opleider

De opleider moet tenminste 0,6 fte werkzaam zijn in de opleidingsinstelling. Achtergrond van deze bepaling is dat als een aios vier dagen per week in de opleidings- of stage-instelling aanwezig is, de opleider minimaal drie van de vier dagen aanwezig kan zijn. Het aantal aiossen per opleider is gemaximeerd om individuele, persoonlijke begeleiding mogelijk te laten blijven. In de praktijk zullen er één á twee aiossen per opleider zijn. De

Artikel C.2. Erkenningseisen opleidingsinstelling

Met 'de instelling functioneert' wordt bedoeld dat de instelling verslavingszorg als taak heeft. De gebruikelijke facetten van de verslavingszorg zijn de curatieve geneeskunde en de zorg voor de chronische patiënten; de behandeling van alcohol- en van drugspatiënten. Een instelling kan voor één of meer stages worden erkend. Onder c van dit artikel is geregeld dat de aios over een eigen werkruimte kan beschikken. Hieronder wordt mede verstaan een ruimte die voor een ander doel in gebruik is, maar toegankelijk is voor de aios.

Artikel E.1. Overgangsbepalingen

Tweede lid: dit lid is nodig omdat een herregistratie-eis als deze niet meteen kan worden toegepast op huidige herregistratie-aanvragen. Bij een herregistratie wordt immers vijf jaar teruggekeken. En omdat er ook sprake is van een gemiddeld aantal uren over die vijf jaar, wordt deze eis pas meegenomen bij herregistraties van verslavingsartsen waarvan de registratietermijn op of na 1 april 2031 afloopt, vijf jaar na de inwerkingtreding van dit besluit.